

گزارش

آیت‌الله منتظری؛ پایبند به رواداری با مخالفان و حامی وفاق ملی

آیت‌الله‌ای صفحه اول

۳ صفحه اول

صلواتی در ادامه به ریشه‌یابی شکل‌گیری سعه صدر در شخصیت آیت‌الله منتظری پرداخت.
سخنران اختتامیه، حجت‌الاسلاموالمسلمین هادی قابل بود که ضمن جمع‌بندی مباحث ارائه‌شده و بیان ضرورت توجه به شخصیت علمی آیت‌الله منتظری و چگونگی شکل‌گیری نشست‌های علمی بررسی اندیشه‌های آیت‌الله منتظری و گزارش کار پنج نشست علمی برگزارشده به اهمیت حرمت دشنام به انسان‌ها فارغ از ایمان و کفر و دین آنها در دیدگاه آیت‌الله منتظری و دلسوزی‌ها و تذکرات خیرخواهانه ایشان پرداخت.

قابل با ذکر مثال‌هایی نشان داد که آیت‌الله منتظری از کسانی بود که وفاق را در عمل پیاده می‌کرد، هرچند در آن زمان بعضی از جوانان انقلابی مانند ما را خوش نمی‌آمد و به ترکیب متنوع اعضای شورای استفتا دفتر آیت‌الله منتظری که مرکب از موافقان تا مخالفان ایشان بود همچنین نمایندگان او در دانشگاه‌ها و بازبوند درب بیت ایشان برای همه افراد و گروه‌ها اشاره کرد.

دکتر علیرضا علوی‌تبار هم یکی دیگر از سخنرانان بود که به دلیل عارضه ناگهانی و عمل جراحی برداشتن کیسه صفرا در روز قبل، در بیمارستان بستری بود و نتوانست حضور یابد.

مدمت تندروی، رواداری با مخالفان و اهمیت جذب و خودداری از طرد دیگران پخش شد.

آنچه برای حضار جالب توجه بود تاریخ این سخنان یعنی سال‌های ۱۳۶۲ و ۱۳۶۳ بود.

در پایان رونمایی از سه جلد کتاب جدیدالانتشار تحت عنوان «آیت‌الله منتظری و نهج‌البلاغه» انجام شد. این کتاب، مجموعه مقالات و بحث‌های اولین سلسله نشست‌هاست که پس از فرازونشیب‌های طولانی و سخت اخذ مجوز از وزارت ارشاد توسط انتشارات سزایی چاپ شده است.

دکتر محمد مهدی جعفری، از استادان بنام و نهج‌البلاغه‌شناسان برجسته، در ضمن رونمایی از این کتاب سخنانی ایراد کرده و گفتند به عنوان کسی که سالیان سال است نهج‌البلاغه را تدریس می‌کند و با همه شروح فارسی و عربی نهج‌البلاغه آشناست، به‌جزت ادعا می‌کند که شرح نهج‌البلاغه آیت‌الله منتظری یکی از جامع‌ترین، دقیق‌ترین و مفیدترین شرح‌های نهج‌البلاغه است.

در این نشست، سعید منتظری به نمایندگی از بیت، آیت‌الله دکتر محمد مهدی جعفری، مهندس لطف‌الله میثمی، مهندس محمود حجتی، وزیر دولت‌های خاتمی و روحانی، مهندس مسطفی طاهری، نماینده اسبق مجلس، علی‌اکبر جعفری، نماینده مجلس ششم، دکتر بنی‌اسدی، دبیرکل نهضت آزادی ایران، آیت‌الله ابازی، حجت‌الاسلاموالمسلمین سعیدی تاجیک و محمدعلی ابطحی و چند نفر دیگر از روحانیون، دکتر محسن آرمن، دکتر حسین راغفر، جواد مظفر، محمود دردکشان، عزیزاده طباطبایی، مهندس زرکوب، غلامعلی رحایی، خسرو منصوریان، مینو مرتاضی لنگرودی، فاطمه گوارایی، زهره حسی، خانم آقامحمدیان و از استادان دانشگاه رضا احمدی، دکتر میرطاهر موسوی، دکتر محمود حسینی، دکتر حسین اعتمادی، دکتر مرتضی فرجی و عده‌ای دیگر از شخصیت‌های مختلف فرهنگی-اجتماعی و دانشگاهی و کنشگران مدنی، حضور داشتند.

گزارشی از بهره‌وری پایین نیروگاه‌ها و اتلاف انرژی که هزینه تولید برق را صعودی و غیراقتصادی کرده است

تولید گران برق

مهدی عرب‌صادق، دولت چهاردهم در شرایطی روی کار آمده که انواع ناترازی‌ها و وبال کشور است و در زمینه انرژی برق، ناترازی که نه بلکه بحران موجود منجر به عدم‌التفّع سرسام‌آور صنایع، رکود جدی در صنعت برق، کاهش و افت جدی صادرات برق و ازدست‌دادن موقعیت بین‌المللی و منطقه‌ای، افزایش مصرف سوخت مایع و به‌ویژه مازوت و همچنین افزایش برداشت آب و آلودگی شده است.

صنعت برق بحران‌زده، خود با ناترازی جدی گاز مواجه است و افق پیش‌رو این است که تا ۱۴۲۰ حتی برای مصارف گرمایش خانگی نیز گاز در کشور وجود ندارد و با کمبود گاز برای نیروگاه‌ها وضعیت وخیم‌تر خواهد شد.

این اتفاقات در حالی رخ می‌دهد که راندمان نیروگاه‌های کشور بسیار پایین است و حجم درخور توجهی از انرژی به دلیل راندمان پایین نیروگاهی اتلاف می‌شود.

چالش بهره‌وری

چالش بهره‌وری پایین در نیروگاه‌های کشور امری جدی است. در ایران نیروگاه‌های برق برای تولید هر کیلووات ساعت برق، حدود ۱.۵ برابر میانگین جهان گاز مصرف می‌کنند. در دنیا هزارو ۸۰ میلیونارد مترمکعب گاز برای تولید ۲۲ درصد از کل ۲۷ هزار تراوات ساعت برق مصرف می‌شود و این در حالی است که در کشور ما، ۷۹ میلیارد مترمکعب گاز برای تولید حدود ۸۱ درصد از اتلاف گسترده انرژی ناشی از راندمان پایین نیروگاه‌ها، در حالی رخ می‌دهد که در برنامه ششم توسعه، احداث نیروگاه‌های جدید با راندمان ۵۵ درصد و بالاتر تکلیف وزارت نیرو بوده است، اما درصد تحقق تقریباً صفر است. حتی در ارتقای واحدهای بخار و گاز به سیکل ترکیبی که راندمان نیروگاهی را تا ۴۵ درصد افزایش می‌داد نیز ناموفق بوده‌ایم، ولی اکنون حدود ۳۹ درصد نیروگاه‌های حرارتی کشور سیکل ترکیبی شده‌اند.

همچنین باید گفت احداث ۱۰ هزار مگاوات نیروگاه حرارتی نیاز به سرمایه‌گذاری در حدود ۴۵۰ هزار میلیارد تومان دارد که به‌ترین مسیر اقتصادی تأمین این سرمایه، فاینانس است. اتلاف گسترده انرژی ناشی از راندمان پایین نیروگاه‌ها، در حالی رخ می‌دهد که در برنامه ششم توسعه، احداث نیروگاه‌های جدید با راندمان ۵۵ درصد و بالاتر تکلیف وزارت نیرو بوده است، اما درصد تحقق تقریباً صفر است. حتی در ارتقای واحدهای بخار و گاز به سیکل ترکیبی که راندمان نیروگاهی را تا ۴۵ درصد افزایش می‌داد نیز ناموفق بوده‌ایم، ولی اکنون حدود ۳۹ درصد نیروگاه‌های حرارتی کشور سیکل ترکیبی شده‌اند.

همچنین باید گفت اکنون بیش از ۹۱ هزار مگاوات ظرفیت منصوب نیروگاهی در کشور وجود دارد، اما در اوج بار حدود ۶۲ هزار مگاوات تولید داشته‌یم. یعنی نسبت تولید عملیاتی به ظرفیت منصوبه زیر ۷۰ درصد است و این به‌جز موضوع راندمان نیروگاهی و تلفات انرژی در شبکه است.

در نیروگاه‌های تجدیدپذیر نیز سهمی در حدود یک درصد از کل (هزارو ۸۰مگاوات) داریم و این‌ن نشان می‌دهد در سیاست‌گذاری‌ها همواره متکی بر نفت و سوخت‌های فسیلی بوده‌ایم و ساده‌ترین روش را برای تولید انرژی استفاده کرده‌ایم.

حالا باید این بدمصرفی را مسئولان وزارت نیرو به مردم و دستگاه‌های نظارتی توضیح دهند که چرا چنین افت شدید راندمانی در صنعت برق رخ شده است؟ گذشته از این، دو سؤالی که مسئولان وزارت نیرو باید پاسخ بدهند، این است:

۱. چرا اتکای تولید برق به گاز چهار برابر متوسط دنیاست؟
۲. چرا مصرف گاز برای تولید برق در کشور تا این حد نابسامان است که ۱.۵ برابر متوسط دنیا گاز مصرف می‌کنیم؟

البته نکته‌ت ماندگ این روش‌های ولتکاری در مدیریت انرژی باعث شده است بدون آنکه انرژی به‌طور درخور توجهی صرف تولید ناخالص ملی شود، چهارمین مصرف‌کننده گاز در دنیا باشیم و این فاجعه است.

باین‌حال، متولیان مدیریت انرژی را به بدترین وجه آن فقط در سمت مصرف، آن‌هم با سرکوب و خاموشی، می‌بینند. غافل از اینکه چرخه مدیریت انرژی از تولید شروع می‌شود، سپس کاهش تلفات انتقال است و در نهایت مدیریت در سوی مصرف است، آن‌هم نه از نوع سرکوب و خاموش‌کردن، بلکه مدیریت مصرف یعنی هوشمندسازی و هوشمندی در مصرف؛ مدیریت مصرف یعنی افزایش بازدهی و راندمان تجهیزات.

چه باید کرد؟

اکنون که دولت پژوهشکبان وارث صنعت برق فشل و ورشکسته است، راهکار مدیریت انرژی بیش از پیش روشن می‌شود؛ چراکه هم باید وضعیت موجود را کنترل کرد و هم اینکه به توسعه برای آینده بپردازد. اما صنعت انرژی دچار سیکل‌های معیوبی شده است؛ از یک سو صنایع کشور سرمایه‌گریز شده‌اند و از سوی دیگر انرژی رانتی رایگان، باعث شده است بیش از ۷۰ درصد صنایع مازاد بر الگو مصرف کنند.

آگهی

ادامه‌از صفحه اول

راه‌اندازی این کانال بعد از ماجراهای سوریه و خروج نیروهای ایرانی از آن کشور که حرف و حدیث‌هایی به همراه داشت و همین دیروز دو نفر از فرماندهان نظامی لازم دیدند که درباره ادعای روسیه برای خروج ایرانیان از ترکیه توضیح دهند، کاملاً نشان می‌دهد که موضوع چندر پیچیده و تگ است.
داستان سوریه که امروز گفته می‌شود از مدت‌ها قبل از آن باخبر بودیم، ولی برخی از رخداده‌ا، ازجمله همین خروج ایرانیان که بعضی می‌گویند ایرانی نبودند، بعد از سقوط این کشور، سؤال‌برانگیز می‌شود که اگر مطلع بودیم، پس این تعداد زیاد که گفته می‌شود بالغ بر چهار هزار نفر بوده، تا آن زمان آنجا چه می‌کردند و چرا آنگونه و از طریق کشوری دیگر از سوریه خارج می‌شوند؟ موضوع هرچه هست، ابهام‌هایی در خود دارد که قصد این یادداشت روشن‌کردن آنها نیست.
قصد این یادداشت فقط یک هشدار است؛ هشداري که راقم این سطور در بعضی موارد و البته بسیار کمتر از دیگران و شاید کمتر ممنوعات دیگری هم داده، ولی مانند هشدارهای

راه‌اندازی این کانال بعد از ماجراهای سوریه و خروج نیروهای ایرانی از آن کشور که حرف و حدیث‌هایی به همراه داشت و همین دیروز دو نفر از فرماندهان نظامی لازم دیدند که درباره ادعای روسیه برای خروج ایرانیان از ترکیه توضیح دهند، کاملاً نشان می‌دهد که موضوع چندر پیچیده و تگ است.
داستان سوریه که امروز گفته می‌شود از مدت‌ها قبل از آن باخبر بودیم، ولی برخی از رخداده‌ا، ازجمله همین خروج ایرانیان که بعضی می‌گویند ایرانی نبودند، بعد از سقوط این کشور، سؤال‌برانگیز می‌شود که اگر مطلع بودیم، پس این تعداد زیاد که گفته می‌شود بالغ بر چهار هزار نفر بوده، تا آن زمان آنجا چه می‌کردند و چرا آنگونه و از طریق کشوری دیگر از سوریه خارج می‌شوند؟ موضوع هرچه هست، ابهام‌هایی در خود دارد که قصد این یادداشت روشن‌کردن آنها نیست.
قصد این یادداشت فقط یک هشدار است؛ هشداري که راقم این سطور در بعضی موارد و البته بسیار کمتر از دیگران و شاید کمتر ممنوعات دیگری هم داده، ولی مانند هشدارهای

دیگر دلسوزان به وقت خودش شنیده نشده؛ حالا هم ماجرای شبکه‌های تلویزیونی ماهواره‌ای که سال‌هاست بسیاری و از جمله نویسنده این یادداشت، بسیار درباره آن نوشته ولی بی‌ثمر بوده. البته می‌توان باز هم به این هشدارها، مانند بسیاری هشدارهای قبلی در موضوعات دیگر، گوش نداد ولی این‌بار دیگر گوش‌ندان، فقط داستان هزینه‌های ازدست‌رفته نیست. می‌توان باز هم گوش‌ها و چشم‌ها را بست و به رسانه ملی دلخوش بود، ولی واقعیت مانند همان رخدادهای دو سال پیش و مانند همین داستان سوریه است. اگر همچنان بخوایم چشم بر واقعیت ببندیم، چیزی بی‌ای‌مان باقی نمی‌ماند. اگر قرار است به هر دلیلی رسانه ملی همین باشد که هست، بسیار خوب همین باشد، ولی دست‌کم اجازه بدهید رسانه‌هایی هم وجود داشته باشند که کار رسانه‌ای مفید به حال کشور بکنند. گمانم بر آن است که اگر همان‌طور که رئیس‌جمهور در داستان حجاب توانست از طریق پیشبرد ایده وفاق، گامی مثبت بردارد، ضروری است که موضوع رسانه را هم به همین طریق حل کند.

۸۴۵۶

یادداشت

فرصت‌های قابل احیا

باید ایوموسی را به‌سرعت تبدیل به نگینی کنیم که مایه حسرت دیگران باشد و این توان در بخش خصوصی ایران

وجود دارد و قابل مشاهده است.

ایوموسی هم زیرساخت‌های مناسبی برای توسعه دارد (اگرچه این زیرساخت‌ها نیازمند گسترش و تقویت است)، هم جذایبت‌های فوق‌العاده‌ای برای جذب گردشگر دارد و هم مصادیق رشد اجتماعی و اقتصادی را توأم می‌توان در آن دید. اگرچه همه اینها نیازمند همکاری و حضور بخش خصوصی واقعی و بااهلیت در روند توسعه است که این درک و آگاهی را خوشفایده در بسیاری از مقامات محلی منطقه (در اکثر جزایر و مناطق جنوبی ایران که به آن سفر کردیم) مشاهده کردیم، اما نه در همه آنها.

سفرمان به ایوموسی کاملاً اتفاقی هم‌زمان شد با سفر وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به منطقه. به‌اصرار رئیس محترم فرودگاه، صف استقبال ایستادم تا رئیس فرودگاه، این‌جانب را به‌عنوان رئیس انجمن صنعت ساختمان و یک משوق و سرمایه‌گذار در منطقه جنوب به تیم همراه معرفی کند، اما دریغ که هنوز شاخک مقامات ارشاد به روی واژه سرمایه‌گذار نیز نشده است. اگر در یک کشور توسعه‌یافته بودیم، در چنین شرایطی، مقام مسئول دوان‌دوان به دنبال توسعه‌گر می‌رفت که چه برنامه‌های جدید، چه سرمایه‌گذار، نیز نشده است. اما در یک کشور توسعه‌یافته بودیم، در چنین شرایطی، مقام مسئول دوان‌دوان به دنبال توسعه‌گر می‌رفت که چه برنامه‌های جدید، چه سرمایه‌گذار، نیز نشده است. اما در یک کشور توسعه‌یافته بودیم، در چنین شرایطی، مقام مسئول دوان‌دوان به دنبال توسعه‌گر می‌رفت که چه برنامه‌های جدید، چه سرمایه‌گذار، نیز نشده است. اما در یک کشور توسعه‌یافته بودیم، در چنین شرایطی، مقام مسئول دوان‌دوان به دنبال توسعه‌گر می‌رفت که چه برنامه‌های جدید، چه سرمایه‌گذار، نیز نشده است. اما در یک کشور توسعه‌یافته بودیم، در چنین شرایطی، مقام مسئول دوان‌دوان به دنبال توسعه‌گر می‌رفت که چه برنامه‌های جدید، چه سرمایه‌گذار، نیز نشده است.

روسیه چهارمین تولیدکننده بزرگ برق در دنیاست و ما از این فرصت ایدئال بی بهره بوده‌ایم. مسیر اول اتصال شبکه برق ایران و روسیه از جمهوری آذربایجان می‌گذرد و تحت عنوان خط اتصال برق «AIR» مطرح است. ضمناً مسیر دوم اتصال شبکه برق ایران و روسیه نیز از ارمنستان و گرجستان می‌گذرد و تحت عنوان کریدور برق «AGIR» شناخته می‌شود.

از این‌رو، تمرکز بر بهره‌وری از ظرفیت ژئوپلیتیک کشور به منظور توسعه دیپلماسی برق می‌تواند در حل بحران انرژی در کشور مؤثر باشد. با توجه به این موضوع، اتصال شبکه برق ایران و روسیه در قالب کریدور انرژی شمال کشور، بخش نخست پازل توسعه روابط دیپلماسی انرژی ایران تلقی می‌شود.

البته باید توسعه دریامحور دیپلماسی انرژی با جدیت حتی بیشتری مدنظر باشد؛ چراکه نیروگاه‌های بادی ساحلی در دنیا با شدت زیادی رو به توسعه هستند و هزینه‌های شبکه انتقال کابلی زیر دریایی را دچار رشد قیمت درخور توجهی خواهد کرد. از طرفی در نظر داشته باشید در دمای بالا با کشور قطر، اختلاف افق موجود پتانسیل بسیار مهمی است (البته این پتانسیل برای روسیه در دمای پایین وجود دارد) و می‌توان با توسعه بسترهای انتقال گاز و حتی LNG از کشور قطر، طرح‌های انرژی کارآمدی طراحی کرد. واضح است که پیوند زیرساخت‌های انرژی دو کشور می‌تواند یک فرصت بهینه و امنیت‌آور باشد و این مسئله در موضوع قطر برای کشور ما شایان توجه است.

برای کشور ما شایان توجه است که فرصت‌های خوبی پیش‌روی صنعت انرژی در کشور است و دیپلماسی انرژی ایران اثرگذاری بی‌بدلی در طراحی راهبردهای امنیتی و اقتصادی به لحاظ ژئوپلیتیکی کشور دارد.

در این مسیر باید اول شفافیت را در مسیر منافع ملی ببینیم و لازم است در تمام سطوح دیپلماتیک و البته علمی، پیوند بین کشورها را برقرار کنیم و یک رویکرد جامعه انرژی‌محور در این پیوند پیش‌رو قرار دهیم.

باید امنیت سایبری و تاب‌آوری شبکه برق را در اتصال بین دو کشور به طرف‌های مذاکره تضمین دهیم و برای آن بکوشیم. باید در این تعاملات دیپلماسی محور مشارکت کنیم و همراهی بخش خصوصی را مدنظر قرار دهیم.

از ماجرای سوریه درس بگیریم

دیگر دلسوزان به وقت خودش شنیده نشده؛ حالا هم ماجرای شبکه‌های تلویزیونی ماهواره‌ای که سال‌هاست بسیاری و از جمله نویسنده این یادداشت، بسیار درباره آن نوشته ولی بی‌ثمر بوده. البته می‌توان باز هم به این هشدارها، مانند بسیاری هشدارهای قبلی در موضوعات دیگر، گوش نداد ولی این‌بار دیگر گوش‌ندان، فقط داستان هزینه‌های ازدست‌رفته نیست. می‌توان باز هم گوش‌ها و چشم‌ها را بست و به رسانه ملی دلخوش بود، ولی واقعیت مانند همان رخدادهای دو سال پیش و مانند همین داستان سوریه است. اگر همچنان بخوایم چشم بر واقعیت ببندیم، چیزی بی‌ای‌مان باقی نمی‌ماند. اگر قرار است به هر دلیلی رسانه ملی همین باشد که هست، بسیار خوب همین باشد، ولی دست‌کم اجازه بدهید رسانه‌هایی هم وجود داشته باشند که کار رسانه‌ای مفید به حال کشور بکنند. گمانم بر آن است که اگر همان‌طور که رئیس‌جمهور در داستان حجاب توانست از طریق پیشبرد ایده وفاق، گامی مثبت بردارد، ضروری است که موضوع رسانه را هم به همین طریق حل کند.

دیگر دلسوزان به وقت خودش شنیده نشده؛ حالا هم ماجرای شبکه‌های تلویزیونی ماهواره‌ای که سال‌هاست بسیاری و از جمله نویسنده این یادداشت، بسیار درباره آن نوشته ولی بی‌ثمر بوده. البته می‌توان باز هم به این هشدارها، مانند بسیاری هشدارهای قبلی در موضوعات دیگر، گوش نداد ولی این‌بار دیگر گوش‌ندان، فقط داستان هزینه‌های ازدست‌رفته نیست. می‌توان باز هم گوش‌ها و چشم‌ها را بست و به رسانه ملی دلخوش بود، ولی واقعیت مانند همان رخدادهای دو سال پیش و مانند همین داستان سوریه است. اگر همچنان بخوایم چشم بر واقعیت ببندیم، چیزی بی‌ای‌مان باقی نمی‌ماند. اگر قرار است به هر دلیلی رسانه ملی همین باشد که هست، بسیار خوب همین باشد، ولی دست‌کم اجازه بدهید رسانه‌هایی هم وجود داشته باشند که کار رسانه‌ای مفید به حال کشور بکنند. گمانم بر آن است که اگر همان‌طور که رئیس‌جمهور در داستان حجاب توانست از طریق پیشبرد ایده وفاق، گامی مثبت بردارد، ضروری است که موضوع رسانه را هم به همین طریق حل کند.

۸۴۵۶